מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- להכיר סוגי שאלות עומק (משמעות, אושר, אמת, חופש, זהות, זמן, חברות)
- לתרגל ניסוח עמדה אישית ונימוק שלה
- להפנים את חוקי השיח המכבד, כולל הזכות לומר "עובר"

גרסת עולים חדשים – מילון מילים בראש הדף, משפטים קצרים ושפה פשוטה. אפשר לאפשר מילון אישי ועבודה בזוגות.

חלק א' – הבנה בסיסית

1. ב – לחשוב יחד ולהקשיב בכבוד
2. ב – "עובר"
3. ב – בוויכוח מקשיבים כדי להגיב ולהוכיח צדק, בשיחה מקשיבים כדי להבין
4. ב – בשאלה על מה הופך חיים לחיים טובים
5. ב – ליועצת או לנאמני החוסן

חלק ב' – נכון או לא נכון

1. לא נכון – מטרת הקלפים היא פתיחת מחשבה, לא קבלת תשובה אחת
2. נכון – כך נכתב במפורש בכללי השיח
3. לא נכון – לכל קלף יש גם שאלת המשך לחיפוש עומק נוסף
4. נכון – מדובר בעשרה קלפי עולים
5. לא נכון – המטרה היא לחשוב יחד על מה שהשתנה בעמדות
6. לא נכון – יש לשמור על זכות ה"עובר" ולא לחייב חשיפה אישית

חלק ג' – השלימו את המילה החסרה

1. פתוחה
2. מחמאה
3. עובר
4. שקטה
5. חוסן

חלק ד' – התאימו שאלת עומק לתחום שלה

- 1 – ג (משמעות)
- 2 – ד (אמת)
- 3 – ה (זהות)
- 4 – ו (זמן)
- 5 – א (חברות)
- 6 – ב (חופש)

חלק ה' – סדרו את מהלך השיעור הנכון

1. פתיחה וחוקי השיח, כולל קיר השאלות
2. המורה עונה ראשון/ה על קלף פתיחה
3. סבב קלפים במעגל או בזוגות
4. עיבוד במליאה ושאלות סיכום
5. כתיבת כרטיס יציאה

חלק ו' – כתיבה ומחשבה

1. יש לבדוק שהתלמיד/ה בחר/ה שאלה מהתחומים שהוזכרו, ניסח/ה עמדה ברורה והוסיף/ה נימוק הגיוני, לא רק דעה בלי הסבר
2. תיאור קצר של שינוי מחשבתי אמיתי או משוער, מתוך הקשבה לדעה אחרת
3. הבחנה בין מניע פנימי למניע חיצוני, עם דוגמה מהחיים

כרטיס יציאה – מה לחפש

- שאלה רלוונטית מתחום הזהות/אושר/אמת/חברות/זמן/חופש
- הבחנה בין רצון לנצח לרצון להבין
- הסבר שמזכיר כבוד לפרטיות ולזכות לדלג על שאלה

טיפים להפעלה:

- יש להזכיר את זכות ה"עובר" לפני תחילת הסבב ולא ללחוץ על תלמידים לחשוף פרטים אישיים
- כדאי להתחיל מהשאלות המומלצות הקלות יותר ורק אחר כך לעבור לשליפה חופשית
- בנושאים רגישים (בדידות, משמעות, זמן) יש לשים לב לתגובות התלמידים ולהפנות ליועצת או לנאמני החוסן במקרה הצורך

דף תרגול: שאלות עומק ושיח פילוסופי מכבד

דף התלמיד/ה עולים חדשים

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

בדף הזה נתרגל לדבר על שאלות קשות בלי תשובה אחת נכונה. חשוב להקשיב ולהיות מנומסים.

📖 מילון קטן:

שאלת עומק	שאלה פילוסופית פתוחה בלי תשובה אחת נכונה
שיח מכבד	שיחה שבה מקשיבים ולא מתווכחים כדי לנצח
זכות ה"עובר"	הזכות לא לענות על שאלה אישית מדי
נימוק	הסבר שתומך בעמדה שלי
הקשבה פעילה	להקשיב באמת למה שהחבר/ה אומר/ת, לפני שעונים
זהות	מי שאני, מה שמגדיר אותי
חוסן	יכולת להתמודד עם קושי ולהחלים ממנו

1 חלק א' – הבנה בסיסית

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. למה משתמשים בקלפים האלה?

א) לבדוק מי צודק ב) לחשוב יחד ולהקשיב בכבוד ג) לנצח בוויכוח ד) לקבל ציון

2. מה המילה שאפשר להגיד כדי לדלג על שאלה?

א) "לא יודע/ת" ב) "עובר" ג) "זה טיפשי" ד) לשתוק ולא להגיב כלל

3. מה שונה בין רצון לנצח לרצון להבין?

א) אין הבדל ב) בוויכוח מקשיבים כדי להגיב ולהוכיח צדק, בשיחה מקשיבים כדי להבין

ג) בשיחה צועקים יותר ד) בוויכוח תמיד יש מנצח רשמי

4. איזו שאלה המורה עונה עליה ראשון/ה?

א) בשאלה על חברות ב) בשאלה על מה הופך חיים לחיים טובים ג) בשאלת תמונה ד) בקלף עולים

5. למי צריך לספר אם מישהו עצוב מאוד בשיעור?

א) לחברים ברשת ב) ליועצת או לנאמני החוסן ג) לא פונים לאף אחד ד) לממונה על ציונים

2 חלק ב' – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	לכל שאלת עומק בחפיסה יש תשובה נכונה אחת מוסכמת	☐	☐
2	מותר לתלמיד/ה לדלג על שאלה אישית מדי בעזרת זכות ה"עובר"	☐	☐
3	החפיסה כוללת רק קלפי שאלות ואין בה קלפי הרחבה	☐	☐

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
4	בחפיסה יש קלפים מיוחדים המנוקדים עם תרגום	☐	☐
5	מטרת העיבוד במליאה היא לבדוק מי ענה הכי טוב	☐	☐
6	מותר ללחוץ על תלמיד/ה לחשוף פרטים אישיים בשיחה	☐	☐

3 חלק ג׳ – השלימו את המילה החסרה

השלימו את המילה החסרה.

1. שאלת עומק היא שאלה פילוסופית _____ בלי תשובה נכונה אחת

2. אחרי כל תשובה בסבב הקלפים מומלץ לתת הד קצר או _____

3. תלמיד/ה שלא רוצה לענות יכול/ה לומר את המילה _____

4. הכיתה בוחרת שתי שאלות פתיחה בעזרת הצבעה _____

5. בשאלות רגישות יש לפנות ליועצת או לנאמני ה _____

4 חלק ד׳ – התאימו שאלת עומק לתחום שלה

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. מה הופך חיים לחיים טובים?	___	**א.** חברות
2. האם תמיד עדיף לדעת את האמת?	___	**ב.** חופש
3. עד כמה את/ה בוחר/ת את מי שאת/ה?	___	**ג.** משמעות
4. האם זמן שבזבזנו בהנאה הוא מבוזבז?	___	**ד.** אמת
5. מה ההבדל בין חבר אמיתי למכר טוב?	___	**ה.** זהות
6. האם אפשר להיות חופשי לגמרי ומחויב לאחרים?	___	**ו.** זמן

5 חלק ה׳ – סדרו את מהלך השיעור הנכון

מספרו את השלבים לפי הסדר הנכון (1, 2, 3...).

☐	סבב קלפים במעגל או בזוגות
☐	כתיבת כרטיס יציאה
☐	המורה עונה ראשון/ה על קלף פתיחה
☐	פתיחה וחוקי השיח, כולל קיר השאלות
☐	עיבוד במליאה ושאלות סיכום

6 חלק ו' – כתיבה ומחשבה

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

1. בחרו שאלת עומק אחת מהחפיסה (למשל על זהות, אושר או חברות), כתבו את עמדתכם ונמקו אותה בשני משפטים לפחות

2. תארו מצב שבו שיחה עם מישהו גרמה לכם לחשוב אחרת ממה שחשבתם קודם

3. מהו לדעתכם ההבדל בין להיות טוב/ה לבין להיראות טוב/ה בעיני אחרים? תנו דוגמה

כרטיס יציאה

כתבו שאלת עומק אחת שאתם יוצאים איתה מהשיעור

מה ההבדל בין ויכוח לשיחה, במילים שלכם

מהי זכות ה"עובר" ולמה היא חשובה בשיח כזה

איך הרגשתי בשיעור? 😕 😐 🙂 😀